

Motion till riksdagen 2025/26:156

av Eric Palmqvist m.fl. (SD)

Utredning om förutsättningarna för en regionalisering av fastighetsskatten för elproduktions- och industrifastigheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att införa en regionaliserad fastighetsskatt för elproduktions- och industrifastigheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett till ytan relativt stort land som präglas av både stad och landsbygd. Decennier av urbanisering, frivillig som ofrivillig, har lett till en avfolkning av våra landsbygdsområden. Anledningarna till denna utveckling, som inte är unik för vårt land, är många, men en viktig faktor torde vara den industriella utvecklingen och införandet av moderna och mindre personalintensiva produktionsmetoder. Till detta ska naturligtvis läggas att det gjorts möjligt att transportera både människor och gods över långa avstånd på förhållandevis kort tid. Detta har i grunden ändrat förutsättningarna för företagande, produktion och arbetspendling i stora delar av vårt land.

Mycket av det som produceras i Sverige idag görs inom branscher med långa anor som har utvecklats och anpassats till nya produktionsmetoder. Borta är den tid då skogsarbetarna arbetade i stora arbetslag som efter att ha skördat skogen flottade timret längs älvarna. Borta är den tid då gruvarbetarna var många och den fysiska arbetsinsatsen nära nog omänsklig. Och likaledes är den tid borta då vattenkraftstationerna kokade av mänsklig aktivitet.

Idag ser industrinationen Sverige annorlunda ut. Produktionen, innovationskraften och entreprenörskapet finns kvar och de värdekedjor som genereras av att vi har både råvara och produktionsindustri är en stor tillgång för landet som helhet. Men i en tid då en brukspatron inte bor i anslutning till sitt bruk, då produktionen ökat flerfaldigt

samtidigt som behovet av mänsklig arbetsinsats nästan försvunnit och då de som arbetar i verksamheten inte längre bor i närheten av sitt arbete utan pendlar till detsamma från annan ort blir det allt tydligare att det är landets mindre folktäta kommuner och regioner som blir de ekonomiska förlorarna.

Många kommuner har idag en ansträngd ekonomisk situation. Krav på kommunal service ska infrias samtidigt som skatteintäkterna minskar. Kanske produceras stora mängder vattenkraft i kommunen eller så bryts miljontals ton malm årligen men utan att det ger upphov till skatteintäkter för kommunen som är begränsad till att kunna ta ut skatt från sina egna kommunmedborgare.

Utvecklingen har helt enkelt, enligt vårt förmenande, kommit att göra det nödvändigt att se över hur landets mindre kommuner och regioner ska kunna åtnjuta en större del av de omfattande skatteintäkter som genereras där i en tid då det kommunala skatteunderlaget minskar på grund av utflyttning trots ökad industriell produktion.

Vår uppfattning är att det kommunala utjämnningssystemet inte är tillräckligt i detta avseende och heller inte på ett rättvist sätt ser till att en större del av de värden som faktiskt produceras tillåts att gynna de kommuner där produktionen sker. Om så skulle ske skulle många orter som idag präglas av storskalig elproduktion eller industri men som har en vikande befolkning kunna erbjuda bättre service och stärka sitt varumärke. Bilden av "tärande inlandskommuner" skulle i många avseenden komma på skam.

Vi förordar därför att en modell där fastighetsskatten för elproduktions- och industrifastigheter regionaliseras utreds. En sådan utredning bör beakta förutsättningarna för Sveriges landsbygds- och glesbygdskommuner att utvecklas gynnsamt om respektive region, istället för staten, får behålla dessa skatteintäkter. Vår uppfattning är att en sådan reform skulle ge upphov till en intäktskälla som är mer långsiktig än årliga budgetprioriteringar och därför också mer förutsebar. Vi menar att utgångspunkten i en sådan utredning ska vara att en regionalisering av fastighetsskatten ska utformas så att den inte knyts till några motprestationer. Vår vision är att regionerna som har det regionala tillväxtansvaret skulle sköta fördelningen av dessa skatteintäkter i dialog med berörda kommuner. En sådan utredning borde också visa på att en regionalisering av fastighets-skatten för elproduktions- och industrifastigheter skulle gynna landets samtliga regioner. Sannolikt skulle en sådan utredning också visa att landets mer utpräglade landsbygdsregioner skulle få störst tillskott. Därmed skulle det skapas bättre förutsättningar för hela landet att leva, vilket varit ett uttalat politiskt mål med brett stöd under många år.

Eric Palmqvist (SD)

Mattias Eriksson Falk (SD)

Johnny Svedin (SD)